

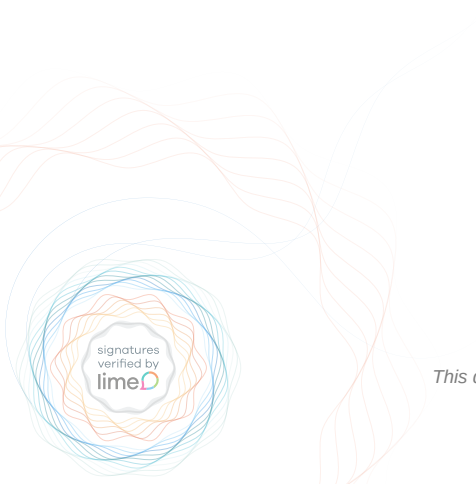
Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Årsrapport

Vatten & Avlopp samt Avfall & Återvinning

för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2024

VA- och Avfallsrapport 2024 Umeå Vatten och Avfall AB

Denna Rapport upprättas som ett komplement till årsredovisningen för Umeå Vatten och Avfall AB i syfte att uppfylla reglerna och informationskraven i den kommunala självkostnadsprincipen och Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412).

Allmänt om verksamheten

Umeva (Umeå Vatten och Avfall AB) är ett helägt dotterbolag till Umeå Kommunföretag AB. Umeva äger Umeå kommuns vatten-, avlopps- och avfallsanläggningar och är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Umeå kommun. De lagar som främst styr Umeva:s verksamhet är kommunallagen, lagen om allmänna vattentjänster och miljöbalken.

Umeva är delägare till 90 procent av kompetensbolaget Vakin (Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB). Vakin anlitas av Umeva för att utföra alla uppgifter kopplade till produktion och distribution av vatten samt avledning och rening av avloppsvatten inom Umeå kommun. Detsamma gäller för insamling av hushållsavfall, hushållens grovavfall och tömning av slambrunnar. Umeva äger anläggningarna och är ytterst ansvarig för verksamheten medan Vakin bedriver verksamheterna i form av en driftentreprenad. Vakin utför även motsvarande tjänster för Vinva (Vindeln Vatten och Avfall AB) som äger Vindelns kommuns vatten-, avlopps- och avfallsanläggningar och är delägare av Vakin till 5 procent samt Nordva (Nordmaling Vatten och Avfall AB) som äger Nordmaling kommuns vatten-, avlopps- och avfallsanläggningar och är delägare av Vakin till de resterande 5 procenten.

Umeå Vatten och Avfall AB har sitt säte i Umeå.

Rapporten är upprättad i svenska kronor, SEK.

Utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning

Belopp i tkr

Vatten och Avlopp	2024	2023	2022	2021
Nettoomsättning	343 494	325 674	306 365	293 595
Rörelseresultat	45 554	32 974	24 095	25 162
Rörelsemarginal %	13%	10%	8%	9%
Balansomslutning	2 206 776	2 022 057	1 783 308	1 703 803
Avfall och Återvinning	2024	2023	2022	2021
Nettoomsättning	181 314	143 485	118 654	110 075
Rörelseresultat	10 194	3 336	-4 617	-1 335
Rörelsemarginal %	6%	2%	-4%	-1%
Balansomslutning	163 654	121 948	111 516	119 462

Totala rörelseintäkter för året uppgår till 546 mnkr (487 mnkr för 2023). Totala resultatet efter finansnetto uppgår till 5,6 mnkr (-3,7 mnkr).

I årets resultat avgår överuttag avseende VA-taxekollektivet i form av avsättning till fond för säker vattenförsörjning Umeå (VA) till 40,6 mnkr efter upplösning av tidigare fonderat resultat kopplat till Öns avloppsreningsverk på 2 mnkr. Fond för säker vattenförsörjning Umeå (VA) uppgår till totalt 112,3 mkr vid årets slut. Avfall och Återvinning gör 2024 ett överuttag uppgående till 11 mnkr som balanseras emot tidigare underskott vilket ger ett kvarvarande ackumulerat överuttag på 4 mnkr. I enlighet med självkostnadsprincipen tas detta överuttag upp som förutbetalad intäkt (kortfristig skuld) och det återförda underskottet balanseras mot eget kapital.

I takt med ökade investeringar och därmed låneskuld får ränteavdragsbegränsningen en större skatteeffekt än tidigare. Detta måste täckas till största delen av taxan och hanteras i taxebereknigarna. För 2024 uppgår ej avdragilla räntekostnader till ca 9 mnkr vilket ger en ökad skattekostnad och en negativ resultateffekt på ca 2 mnkr.

För Vatten och avlopp höjdes brukningstaxan med i genomsnitt 10,5 % inför 2024 vilket har resulterat i motsvarande 38,3 mnkr mer i taxeintäkter jämfört med föregående år. Stabilare energimarknad, gynnsammare förhållanden under vintern 2024 och energiåtgärder på VA anläggningar har resulterat i lägre energikostnader motsvarande ca 1,1 mnkr jämfört med föregående år. Vakin:s rörelsekostnader har ökat jämfört med 2023 som en effekt av lönerörelsen och en förstärkning av personalstyrkan vilket också gjort att kostnader för externa tjänster minskat, total nettoeffekt uppgående till 13,5 mnkr. Inom Vatten och avlopp verksamheten har avsättningar för skadeärenden upplösts motsvarande 4,9 mnkr jämfört med 2023. I samband med en fortsatt hög investeringsvolym och en högre snittränta för 2024 jämfört med 2023 har det medfört ökade avskrivnings- och finansieringskostnader om 11,6 mnkr.

För Avfall och återvinning höjdes avfallstaxan med 13 % från 1 januari 2024 vilket resulterat i ökade taxeintäkter motsvarande 21,3 mnkr jämfört med föregående år. Även högre intäkter i samband med övertagandet av det kommunala ansvaret för förpackningsinsamlingen, vilket motsvarade 19 mnkr jämfört mot föregående år. Även försäljningen av återvunnet material har ökat med 2,1 mnkr till följd av stigande marknadspriser och större volymer. Kostnaden för underentreprenader avseende behandling av avfall har ökat med 17,3 mnkr jämfört med föregående år till följd av ökade kostnader för avfallstransporter i samband med förpackningsinsamlingen och underhåll av återvinningsstationer.

Nettoinvesteringarna för året uppgår till 263 mnkr (287 mnkr för 2023).

De tre största investeringarna utgörs av:

Utbyggnad av Forslunda vattenverk	94,4 mnkr
Nybyggnation av avloppspumpstation URVP10	14,9 mnkr
Sävar ÄVC, ombyggnation ÄVC	15,4 mnkr

Umeva är taxefinansierat och tar betalt utifrån nödvändiga självkostnader. Eventuella överuttag och underskott bör återföras alternativt belasta VA- eller Avfallstaxekollektiven inom tre år från att de uppkom genom återbetalning, taxesänkning, taxehöjning eller restriktiv taxehöjning i förhållande till kostnadsökning för att uppnå kostnadstäckning över tid. I enlighet med ovanstående regler redovisas överuttag som en kortfristig skuld och det överuttag som skett för framtida investeringar redovisas enligt Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) som en långfristig skuld och löses upp i takt med att anläggningen skrivs av.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

För Vatten och Avlopp blev kostnaderna för 2024 generellt lägre än tidigare bedömningar. Högre rörliga intäkter i kombination med lägre rörelsekostnader möjliggjorde för Vatten och Avlopp att avsätta ytterligare medel till investeringsfond för Hållbart vatten.

Umeå Kommuns VA-taxa 2024 är i huvudsak utformad utifrån Svenskt Vattens basförslag P120, där arbetet nu kommer fortsätta under 2025 med att inhämta och säkra datakvaliteten för bostäder samt lokal- och lagerytor. Målsättningen är taxeföreskrifter som uppfyller vattentjänstlagens krav samtidigt som föreskrifterna ska vara enkla att förstå, tillämpa och kommunicera. Införandet av P120 innebär förändringar i hur vissa avgifter ska tas ut. Det handlar framför allt om avgifter för dagvatten, för fastigheter som ingår i samfälligheter med gemensamma ledningar, stora lagerlokaler där nyttan av vattentjänsterna har tunnats ut och små lägenheter.

Framgångarna med de fjärravlästa vattenmätarna fortsätter i Umeå vilket leder till att läckor repareras i ett tidigare skede. Detta leder till att läckorna inte påverkar kunden i samma utsträckning som tidigare samt att läckaget begränsas i tid.

Situationen i omvärlden med det geopolitiska läget har under året lett till en större variation på priser jämfört med tidigare år. Kostnaderna för transport och behandling av slam har ökat sedan 2022 på grund av högre bränslekostnader och andra avgifter. Reparation och underhållskostnader ökade 2024, trots att andelen akut underhåll har minskat sedan 2021. I Umeva härrör ca 90% av underhållskostnaderna från planerat underhåll. Kostnadsökningen 2024 beror främst på kostnader för återställning av gator från insatser för vattenläckor 2022-2024.

I projektet "Hållbar vattenförsörjning", för en ny vattentäkt i Vännäs Kommun har utredningen visat att vattenkvaliteten är hög och att grundförutsättningarna för en vattentäkt finns. Under 2024 har projektet simulerat råvattenuttag samt undersökt förutsättningarna för infiltration av ytvatten för att stärka grundvattenförekomsten. En rapport som redovisar det utredningsarbete som hittills har genomförts och presenterades vid årsskiftet 2024/2025.

För Avfalls- och Återvinningsverksamheten blev intäkterna högre än tidigare bedömningar, vilket främst berodde på ett större antal utförda slamtömningar än beräknat. Även taxeintäkterna för avfall ökade eftersom fler kärl och lägenheter tillkom än vad som var beräknat. Kommunens övertagande av ansvaret för insamlingen av förpackningar från hushållen har även resulterat i högre intäkter. Försäljningen av återvunnet material blev högre än planerat till följd av stigande marknadspriser och större volymer.

Kostnader för underentreprenader är lägre än prognostiserat, främst lägre kostnader för behandlingen av avfall då kostnaden för förbränningen har minskat till följd av lägre priser. Även kostnaderna för avfallstransporter för förpackningsinsamlingen samt underhåll av återvinningsstationer blev lägre än planerat.

Förväntad framtida utveckling

Vatten och avlopp genomgår en omorganisation med syfte är att förstärka förmågan att möta både nuvarande och framtida behov genom att samla ihop rätt kompetenser. Målet är att förbättra flödet mellan utredning, genomförande samt drift och underhåll. Organisationen blir på så sätt än mer sammanhållen, effektiv och strategisk.

Umeå kommuns tillväxtnål innebär stora investeringar i VA-infrastruktur. En utbyggnad av kommunal VA-försörjning enligt kommunens VA-strategi kräver stora investeringar och kommer att på sikt öka behovet av löpande underhållsåtgärder. Den befintliga anläggningen är i fortsatt behov av löpande underhåll och nödvändiga reinvesteringar.

EU:s Avloppsdirektiv har reviderats. Förslaget som nu antagits av EU-parlamentet innehåller ökade krav på kväve- och läkemedelsrening. Det innebär stora kostnader för Umeva eftersom det kommer att kräva investeringar i ny reningsteknik uppgående till drygt 1,5 miljarder kr.

Umeva står också inför utmaningen att hantera det slam som uppstår i verksamheten på ett mer hållbart sätt än vad som görs idag. Ett bolag har därför bildats, Norrslam AB, som i dagsläget involverar tre aktörer; Umeå Energi, MIVA och UMEVA. Syftet är att undersöka möjligheten att etablera en slamförbränningsanläggning som möjliggör återvinning av fosfor som en del av Umeå Eco Industrial Park på Däva-området i Umeå.

För avfall och återvinning omfattar avfallsplanen för hela Umeåregionen högt uppsatta mål för att minska avfallsmängderna, öka utsorteringen av förpackningar och matavfall från det vanliga hushållsavfallet samt insamlingen av returpapper. För närvarande pågår flera aktiviteter för att genomföra de åtgärder som fastställts i planen. Exempelvis införs separat insamling av textilavfall. Målsättningen är att vara i drift under 2025.

Inom avfall och återvinning pågår även arbetet med att utveckla och öka antalet obemannade återvinningscentraler (ÅVC Plus), vilket kommer förbättra tillgängligheten för kunderna. För närvarande pågår också en utredning om återvinningscentralerna i Botsmark och Taveljö där målsättningen är att under 2025 besluta om fortsatta utveckling.

Delar av det kommunala ansvaret för insamling av förpackningar har genomförts. Implementeringen av fastighetsnära insamling för samtliga hushåll skall vara genomfört till 1 januari 2027. Detta innebär att insamlingen av förpackningsavfall skall ske fastighetsnära för samtliga hushåll, även fritidshus. Osäkerhet råder dock gällande hur ersättningen kommer att täcka de faktiska kostnaderna som uppstår.

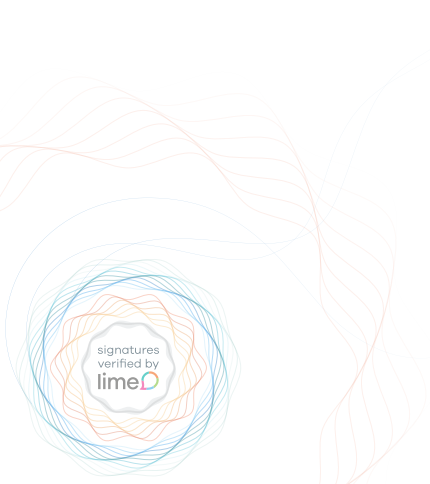
Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

För Vatten- och Avloppsverksamheten är de största riskerna kopplat till produktion av vatten och rening av spillvatten. Tillgången till kemikalier, styr- och reglerutrustning, avsättningen för rotat slam och hot mot IT och process IT är de viktigaste områdena. Variationen i marknadspriser för väsentliga insatsvaror och tjänsteleveranser är fortfarande stor och skapar en ekonomisk osäkerhet. Kompetensförsörjning inom vissa roller inom Vakin är en risk då bolaget är alltmer beroende av externa tjänsteleverantörer inom el och automation. Det har varit brist på arbetskraft under lång tid inom det aktuella kompetensområdet och den starka expansionen inom industrin i regionen skapar stor efterfrågan på personal med sådan kompetens.

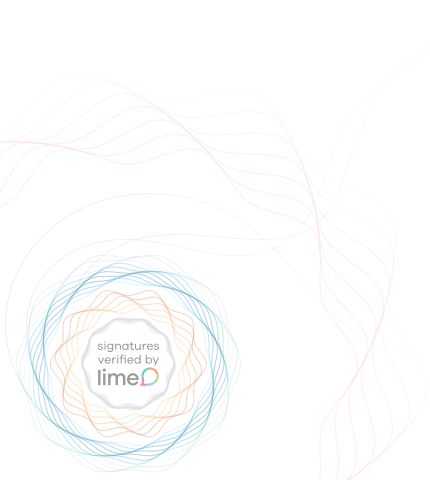
Den pågående klimatförändringen väntas resultera i fler och kraftigare regn. Detta påverkar främst de centrala delarna av Umeå tätort. Det befintliga systemet för hantering och bortledning av dagvatten klarar inte de flöden som uppstår och vid kraftiga regn svämmar bäcksystemen över och skador på bebyggelse uppstår.

Inom Avfall och återvinning har delar av det kommunala ansvaret för insamling av förpackningar genomförts. Implementeringen av fastighetsnära insamling för samtliga hushåll skall vara genomfört till 1 januari 2027. Detta innebär att insamlingen av förpackningsavfall skall ske fastighetsnära för samtliga hushåll, även fritidshus. Osäkerhet råder dock gällande hur ersättningen kommer att täcka de faktiska kostnaderna som uppstår.

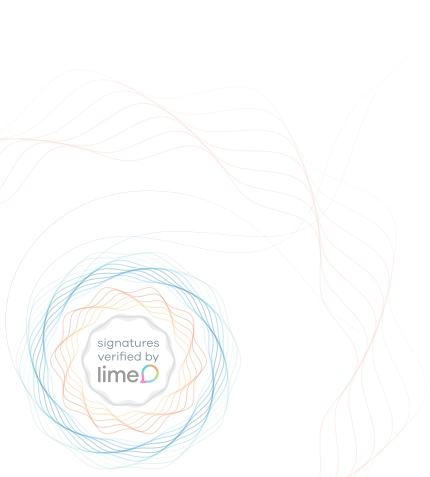
Resultaträkning - Vatten och Avlopp

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>
Nettoomsättning	2	343 494	325 674
Övriga rörelseintäkter		7 721	6 191
		351 215	331 866
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader		-242 363	-238 114
Personalkostnader		-367	-378
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-62 928	-60 355
Övriga rörelsekostnader		-3	-45
Rörelseresultat		45 554	32 974
Resultat från finansiella poster			
Räntenetto		-41 860	-32 974
Resultat efter finansiella poster		3 693	0
Årets resultat		3 693	0

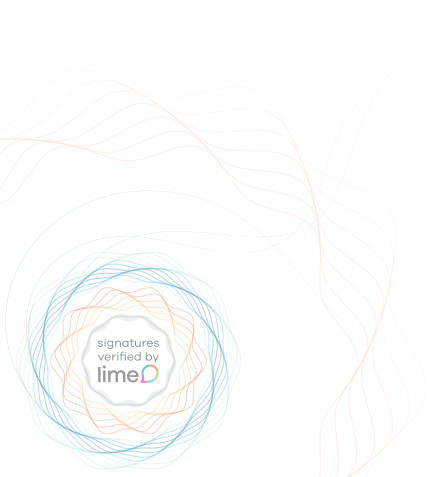
Balansräkning - Vatten och Avlopp

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2024-12-31</i>	<i>2023-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter		2 396	2 440
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar		873	879
		<u>3 269</u>	<u>3 319</u>
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark		581 006	598 388
Inventarier, verktyg och installationer		1 064 319	1 022 622
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar		438 371	301 047
		<u>2 083 696</u>	<u>1 922 058</u>
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag		2 605	2 605
Fordringar hos koncernföretag		15 854	18 212
		<u>18 459</u>	<u>20 817</u>
Summa anläggningstillgångar		2 105 424	1 946 194
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		8 245	65 964
Fordringar hos koncernföretag		19 165	4 327
Aktuell skattefordran		222	235
Övriga fordringar		8 650	2 397
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		62 890	831
		<u>99 173</u>	<u>73 754</u>
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		2 180	2 109
		<u>2 180</u>	<u>2 109</u>
Summa omsättningstillgångar		101 352	75 864
SUMMA TILLGÅNGAR		2 206 776	2 022 057

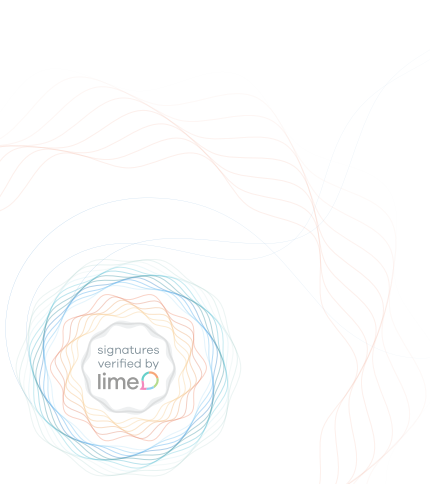
Balansräkning - Vatten och Avlopp

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2024-12-31</i>	<i>2023-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Bundet eget kapital		28 035	28 035
Balanserat resultat inkl årets resultat		4 777	1 083
		<u>32 812</u>	<u>29 118</u>
<i>Avsättningar</i>			
Övriga avsättningar		13 381	20 226
		<u>13 381</u>	<u>20 226</u>
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till moderföretag		1 587 266	1 426 667
Övriga skulder	4	517 006	466 168
		<u>2 104 272</u>	<u>1 892 835</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Förskott från kunder		361	210
Leverantörsskulder		26 688	34 857
Skulder till koncernföretag		25 662	35 701
Övriga skulder		64	3 075
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5	3 537	6 037
		<u>56 311</u>	<u>79 878</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 206 776	2 022 057

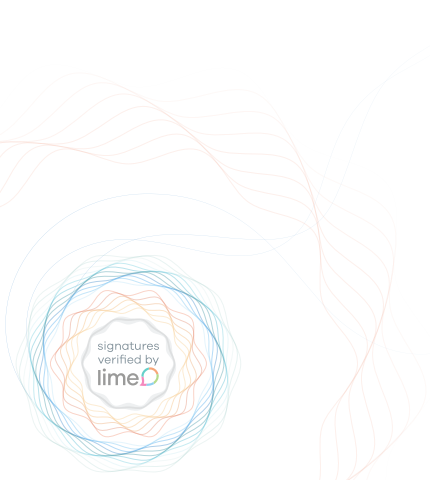
Resultaträkning - Avfall och Återvinning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>
Nettoomsättning	2	181 314	143 485
Övriga rörelseintäkter		<u>2 852</u>	<u>2 475</u>
		184 166	145 960
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader		-168 172	-137 492
Personalkostnader		-157	-162
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-5 641	-4 968
Övriga rörelsekostnader		<u>-1</u>	<u>-2</u>
Rörelseresultat		10 194	3 336
Resultat från finansiella poster			
Räntenetto		<u>-1 933</u>	<u>-1 490</u>
Resultat efter finansiella poster		8 262	1 846
Årets resultat	3	<u>8 262</u>	<u>1 846</u>

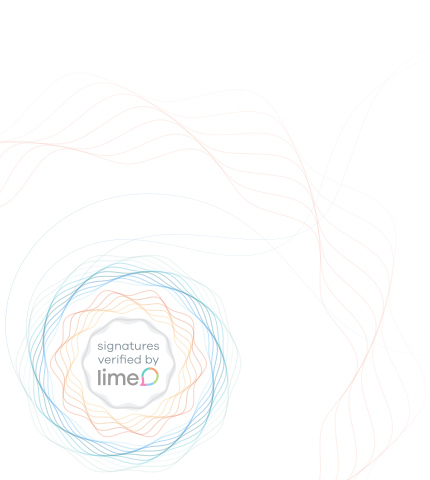
Balansräkning - Avfall och Återvinning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2024-12-31</i>	<i>2023-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark		103 120	70 588
Inventarier, verktyg och installationer		7 857	5 835
Pågående nyanläggningar och förskott			
avseende materiella anläggningstillgångar		3 518	3 246
		<u>114 496</u>	<u>79 670</u>
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag		995	995
Fordringar hos koncernföretag		8 313	8 010
		<u>9 308</u>	<u>9 005</u>
Summa anläggningstillgångar		123 804	88 675
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		4 324	29 012
Fordringar hos koncernföretag		10 049	1 903
Aktuell skattefordran		116	103
Övriga fordringar		3 911	261
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		21 449	1 994
		<u>39 849</u>	<u>33 273</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		163 654	121 948

Balansräkning - Avfall och Återvinning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2024-12-31</i>	<i>2023-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Bundet eget kapital		1 965	1 965
Balanserat resultat inkl årets resultat		1 338	-6 924
		<u>3 303</u>	<u>-4 959</u>
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till moderföretag		116 370	82 696
		<u>116 370</u>	<u>82 696</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Förskott från kunder		250	121
Leverantörsskulder		18 518	20 127
Skulder till koncernföretag		17 806	20 614
Övriga skulder		45	1 775
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5	7 361	1 574
		<u>43 981</u>	<u>44 212</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		163 654	121 949

Noter

Belopp i tkr om inget annat anges

Not 1 Redovisningsprinciper

Immateriella tillgångar

Övriga immateriella anläggningstillgångar

Övriga immateriella anläggningstillgångar som förvärvats är redovisade till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Förvärvade immateriella tillgångar

Dataprogram

3-8 år

Servitut

- år

Bolagets immateriella anläggningstillgångar som utgörs av inskrivna rättigheter (servitut) för VA-anläggning, är till formen allframtidsupplåtelser och skrivs därför inte av.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter som uppfyller tillgångskriteriet räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

För fastigheter har skillnaden i förbrukningen av betydande komponenter bedömts vara väsentlig. Dessa tillgångar har därför delats upp i komponenter vilka skrivs av separat.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Nyttjandeperiod

Byggnader

se nedan

Markinventarier

20-50 år

Maskiner och andra tekniska anläggningar

10 år

Inventarier, verktyg och installationer

3-10 år

Fordon

5-7 år

Fastigheterna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består av flera komponenter vars nyttjandeperiod varierar.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

- Stomme	50-60 år
- Installationer, värme, VVS mm	30-40 år
- Ställverk	30 år
- Fasad	40-50 år
- Fönster	40 år
- Transport (hissar, portar mm)	40 år
- Yttertak	40-60 år
- Styr- och övervakning	15 år
- Teknisk utrustning	15-20 år
- Markanläggning	20-40 år

Leasing

Leasetagare

Alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal.

Operationella leasingavtal

Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal, inklusive förhöjd förstagångshyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Andelar i dotterföretag, intresseföretag och gemensamt styrda företag

Andelar i dotterföretag, intresseföretag och gemensamt styrda företag redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Skatt

Skatt på årets resultat i resultaträkningen belastar inte taxekollektiven (Vatten och Avlopp samt Avfall och Återvinning) såsom den gör i den legala enhetens redovisning.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när företaget har en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Vid första redovisningstillfället värderas avsättningar till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningarna omprövas varje balansdag.

Intäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Umeå Vatten och Avfall AB:s taxefinansierade verksamhet för vatten och avlopp lyder under Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). Bolagets taxefinansierade avfallsverksamhet regleras av den Kommunala självkostnadsprincipen. Enligt Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) och den Kommunala självkostnadsprincipen får de uttagna avgifterna ej överskrida de kostnader som är nödvändiga för att leverera de avsedda tjänsterna.

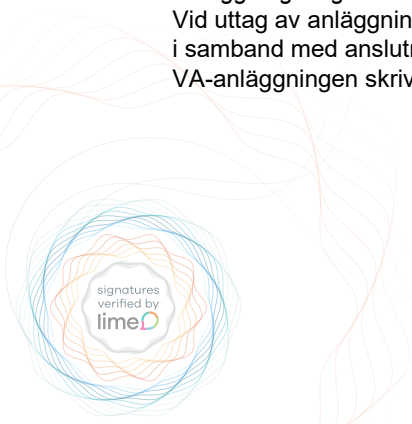
Eventuella över- och underuttag bör återföras alt belasta VA- eller Avfallskollektiven inom tre år från att de uppkom genom återbetalning, taxesänkning, taxehöjning eller restriktiv taxehöjning för att uppnå kostnadstäckning över tid.

I enlighet med ovanstående regler redovisas överuttag som en kortfristig skuld (förutbetalda intäkter) och det överuttag som skett för framtida investeringar redovisas enligt Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) som en långfristig skuld och löses upp i takt med att anläggningen skrivs av.

I den legala enheten Umeå Vatten och Avfall AB har dessa överuttag och underuttag historiskt (2016 och tidigare) reglerats med hjälp av obeskattade reserver i form av överavskrivningar. Dessa överuttag och underuttag ligger i legal enhets årsredovisning kvar som obeskattade reserver, men har i denna rapport översatts till investeringsfonder och kortfristig skuld till VA-kollektivet i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) och den kommunala självkostnadsprincipen. Per balansdag 2024-12-31 uppgår obeskattade reserver till 45 411 tkr avseende vatten- och avloppsverksamheten.

Anläggningsavgifter

Vid uttag av anläggningsavgifter periodiseras den del av avgiften som inte avser täcka direkta kostnader i samband med anslutningen. Redovisningen sker över resultaträkningen i samma takt som den allmänna VA-anläggningen skrivs av. Därmed matchas intäkten mot kostnaden för de tillgångar den ska finansiera.

Offentliga bidrag

Ett offentligt bidrag som inte är förknippat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts. Ett offentligt bidrag som är förenat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs. Om bidraget har tagits emot innan villkoren för att redovisa det som intäkt har uppfyllts, redovisas bidraget som en skuld.

Fördelning gemensamma kostnader & intäkter

Eftersom båda verksamhetsgrenarna (Vatten och Avlopp samt Avfall och Återvinning) tar ut sina taxor och avgifter enligt självkostnadsprincip allokera bolaget ut sina gemensamma kostnader (stab, stöd & service) till respektive verksamhetsgren.

Kostnader

Ekonomiadministration
Personaladministration
Kommunikationsstöd
IT-stöd
VD och verksamhetsutveckling
Hållbarhetsadministration
Räntekostnader checkkredit

Lokalkostnad huvudkontor

Intäkter

Gemensamma intäkter

Fördelningsnyckel

Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas relativa andel av redovisade ingående värden på anläggningstillgångar exklusive huvudkontorets andel av räntan som fördelas på verksamheternas relativa andel arbetsplatser
Verksamheternas relativa andel arbetsplatser på kontoret

Fördelningsnyckel

Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget

Fördelning balansposter

Eftersom alla bolagets balansposter inte fullt ut är möjliga att särskilja på huvudverksamheterna har dessa balansposter fördelats på verksamheterna med hjälp av fördelningsnycklar. De poster som i redovisningen på kontonivå kan urskiljas till specifik verksamhet är direktallokerad till den verksamheten. Nedanstående specifikation avser de delar av posterna som inte direkt kan hänföras till respektive verksamhet.

Balanspost

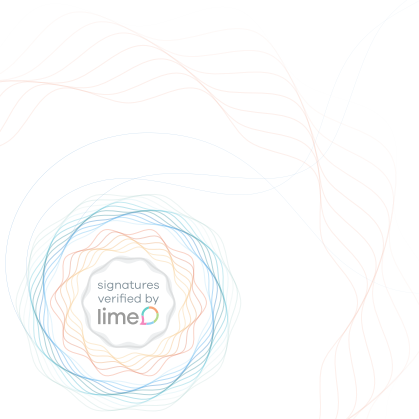
Materiella anläggningstillgångar
Finansiella anläggningstillgångar
Kortfristiga fordringar exkl förutbet kostnader
Förutbetalda kostnader

Bundet eget kapital

Långfristiga skulder till moderbolag
Kortfristiga skulder

Fördelningsnyckel

Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas andel av omsättningen under anskaffningsåret
Verksamheternas andel av omsättning respektive år
Verksamheternas andel av övriga externa kostnader respektive år
Verksamheternas andel av anläggningstillgångarna vid bolagsbildandet
Ackumulerat kassaflöde med indirekt metod per verksamhet
Verksamheternas andel av övriga externa kostnader respektive år

Not 2 Nettoomsättning per rörelsegren

	2024	2023
<i>Nettoomsättning Vatten och Avlopp</i>		
Brukningstaxa vatten	136 076	118 613
Brukningstaxa avlopp	197 605	179 594
Brukningstaxa dagvatten	23 641	21 575
Utnyttjande av investeringsfond	1 968	1 968
Anläggningstaxa	17 115	15 884
Övrig nettoomsättning	7 673	5 844
Överuttag, avsättning till investeringsfond	-40 584	-17 804
	<u>343 494</u>	<u>325 674</u>
	2024	2023
<i>Nettoomsättning Avfall och Återvinning</i>		
Renhållningstaxa rörlig	56 985	50 850
Lägenhetsavgift	54 025	41 025
Behållaravgift	46 293	44 093
Försäljning återvunnet material och övriga avfallsintäkter	7 916	5 758
Kommunalt förpackningsansvar	19 047	–
Övrig nettoomsättning	1 020	1 757
Överuttag Avfall & Återvinning	-3 971	–
	<u>181 314</u>	<u>143 485</u>

Not 3 Ackumulerade under/överskott

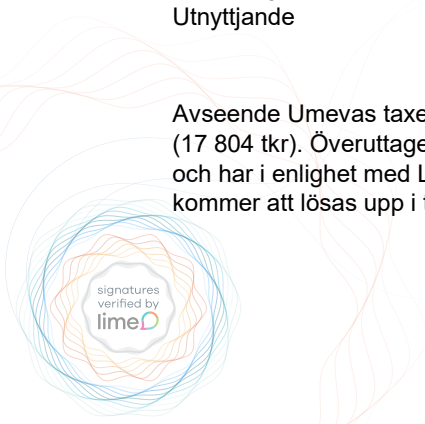
	2024	2023
<i>Avfall och Återvinning</i>		
Underskott 2021	-2 845	-2 845
Underskott 2022	-6 018	-6 018
Överuttag 2023	1 846	1 846
Överuttag 2024	10 988	–
Ackumulerat överskott	<u>3 971</u>	<u>-7 017</u>

Avseende Umevas taxefinansierade avfalls- och återvinningsverksamhet genererades 2024 ett överuttag uppgående till 10 988 tkr som balanseras emot tidigare underskott vilket ger ett kvarvarande ackumulerat överuttag på 3 971 tkr. I enlighet med självkostnadsprincipen tas detta överuttag upp som förutbetalad intäkt (kortfristig skuld) och det återförda underskottet balanseras mot eget kapital.

Not 4 Långfristiga skulder

	2024-12-31	2023-12-31
<i>Vatten och Avlopp</i>		
<i>Övriga skulder:</i>		
Förutbetalda anslutningsavgifter	<u>359 336</u>	<u>347 116</u>
	359 336	347 116
Skuld avseende framtida investering i säker vattenförsörjning Umeå		
Ingående balans	71 674	53 870
Överuttag	40 584	17 804
Utnyttjande	–	–
	<u>112 258</u>	<u>71 674</u>

Avseende Umevas taxefinansierade vatten- och avloppsverksamhet gjordes 2024 ett överuttag uppgående till 40 584 tkr (17 804 tkr). Överuttaget har skett för en framtida investering i säker vattenförsörjning för Umeå Kommuns VA-kollektiv och har i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) redovisats som en långfristig skuld. Skulden kommer att lösas upp i takt med att tillgången skrivs av.

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Skuld avseende investeringar i Öns avloppsreningsverk

Ingående balans	47 378	49 346
Utnyttjande (avskrivning av tillgången)	-1 968	-1 968
	<u>45 411</u>	<u>47 378</u>
Utgående balans	<u>517 005</u>	<u>466 168</u>

Not 5 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
<i>Vatten och Avlopp</i>		
Upplupna kostnader	<u>3 537</u>	<u>6 037</u>
	3 537	6 037
<i>Avfall och Återvinning</i>		
Upplupna kostnader	3 092	1 574
Förutbetalda intäkter	298	–
Överuttag ackumulerat	3 971	0
Överuttag avfallstaxeintäkter 2011	3 046	3 046
Överuttag avfallstaxeintäkter 2012	1 325	1 325
Överuttag avfallstaxeintäkter 2013	561	561
Överuttag avfallstaxeintäkter 2014	735	735
Överuttag avfallstaxeintäkter 2017	4 585	4 585
Överuttag avfallstaxeintäkter 2018	2 829	2 829
Överuttag avfallstaxeintäkter 2019	552	552
Underskott avfallstaxeintäkter 2020	-8 962	-8 962
Underskott avfallstaxeintäkter 2021	-4 671	-4 671
Överuttag avfallstaxeintäkter 2024	3 971	
	<u>7 361</u>	<u>1 574</u>

Umeå, datum enligt digital signatur

Robert Hansson
Verkställande direktör

